

BH

The Sin of Comparing Trees

Exploring inner world of the enigmatic “wood-gatherer”

By Rabbi Yosef Y. Jacobson

~~~

In honor of

Ari Schottenstein's fifth birthday

Dedicated by his family

David, Eda, and Nina Schottenstein

~~~

1. Class Description:

The Torah Portion of Shelach relates the greatest tragedy of the Jewish Exodus.

When the Jews had left Egypt, the original plan had been to make a brief stop at Sinai to pick up the Torah, and then make a beeline straight to Israel, the legendary “land of milk and honey.” What had actually happened was that immediately after receiving the Torah the Jews worshipped the Golden Calf, leading to an intense four-month repentance program, and the necessity to ‘bring G-d back home’ by the erecting the Tabernacle, which took nearly an entire year. Now, a year-and-a-half after the Exodus, the nation is camped on the border of the Promised Land, finally about to conclude its longer-than-expected journey.

But disaster occurs. Twelve spies are sent to spy out the land, and return to discourage and convince the people that their mission is hopeless. The nation wails and begs to return to Egypt. G-d decrees that the entire generation must die in the desert over the course of forty years, and only their children will enter the land. This dramatically changes the course of history, and the character and structure of the Torah.

And after all these cataclysmic events, the Parsha ends with a mysterious, isolated, and seemingly insignificant account of one man’s sin: The ‘Wood-Gatherer’, the “*Mekoshesh Eitzim.*”

This class will demonstrate how these stories are not randomly juxtaposed, but rather relate the history of an ideological revolution and the counter-revolution it inspired.

2. Sources:

<p><u>1. Numbers</u> Chapter 15, Verses 32-36</p> <p>32. When the children of Israel were in the desert, they found a man <u>gathering wood</u> (<i>mekoshesh eitzim</i>) on the Sabbath day.</p> <p>33. Those who found him gathering wood presented him before Moses and Aaron and before the entire congregation.</p> <p>34. They put him under guard, since it was not specified what was to be done to him</p> <p>35. The Lord said to Moses, The man shall be put to death; the entire congregation shall pelt him with stones outside the camp</p> <p>36. So the entire congregation took him outside the camp, and they pelted him to death with stones, as the Lord had commanded Moses.</p>	<p><u>1. במדבר</u> פרק טו</p> <p>(לב) ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקשש עצים ביום השבת :</p> <p>(לג) ויקריבו אתו המצאים אתו מקשש עצים אל משה ואל אהרן ואל כל העדה :</p> <p>(לד) ויניחו אתו במשמר כי לא פירש מה יעשה לו :</p> <p>(לה) ויאמר ה' אל משה מות יומת האיש רגום אתו באבנים כל העדה מחוץ למחנה :</p> <p>(לו) ויצאו אתו כל העדה אל מחוץ למחנה וירגמו אתו באבנים וימת כאשר צוה ה' את משה :</p>
<p><u>2. Babylonian Talmud</u> Shabbos 96b-97a</p> <p>Our Rabbis taught: The 'wood-gatherer' (<i>mekoshesh</i>) was Tzelofchad. And thus it is said (Numbers 15:32): "And while the children of Israel were in the <u>wilderness</u>, they found a man gathering wood, etc."; and elsewhere it is said (Numbers 27:3): "Our father died in the <u>wilderness</u>;" just as there [it refers to] Tzelofchad, so too here Tzelofchad is meant. This is R. Akiva's view.</p> <p>R. Yehudah b. Basayra said to him, 'Akiva! In either case you will have to give an account for your words: If you are right, the Torah shielded his identity and you revealed it; and if not, you cast a stigma upon a righteous man!'</p> <p>Then of which [sinners] was Tzelofchad? — Of those who 'presumed [to go up to the top of the mountain] (Numbers 14:44).¹</p>	<p><u>2. תלמוד בבלי</u> מסכת שבת, דף צו עמוד ב</p> <p>תנו רבנן : מקושש זה צלפחד, וכן הוא אומר (במדבר טו) ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש וגוי ולהלן הוא אומר (במדבר כז) אבינו מת במדבר, מה להלן צלפחד, אף כאן צלפחד, דברי רבי עקיבא.</p> <p>אמר לו רבי יהודה בן בתירא : עקיבא, בין כך ובין כך אתה עתיד ליתן את הדין. אם כדבריך, התורה כיסתו ואתה מגלה אותו! ואם לאו - אתה מוציא לעז על אותו צדיק. ואלא, הא גמר גזירה שוה! גזירה שוה לא גמר.</p> <p>אלא מהיכא הוה? — (במדבר יד) מויעפילו הוה.</p>

<p>3. Babylonian Talmud Shabbos 96b</p> <p>Rav Yehudah said in the name of Shmuel: [The offence of] the gatherer [of sticks] was that he carried [them] four cubits over public ground.</p> <p>In a Baraisa it was taught: He cut [the branches] off [the tree].</p> <p>R. Acha b. Yacov said: He tied [them] together.</p>	<p>3. תלמוד בבלי מסכת שבת דף צו עמוד ב</p> <p>אמר רב יהודה אמר שמואל: מקושש, מעביר ארבע אמות ברשות הרבים הוה.</p> <p>במתניתא תנא: תולש הוה.</p> <p>רב אחא ברבי יעקב אמר: מעמר הוה.</p>
<p>4. Rabenu Bechaya Numbers 15:32</p> <p>Rabenu Bechaya asks why the word 'mekoshesh' is used, it should have said the more common word 'melaket', 'gatherer'? Therefore he explains that 'mekoshesh' is actually a conjunction of two words, 'meko shesh', which means 'separating the six,' referring to the six supernal extremes, the six supernal attributes.</p> <p>Similarly when it is written, "Moses tarried," boshesh, it is a conjunction of 'ba'oo shesh', six hours arrived, yet Moses did not come.</p>	<p>4. רבינו בחיי במדבר טו,לב</p> <p>הבחי הקשה על לשון מקושש דהוי"ל מלקט ולכן פי' שרומז מקו שש ר"ל שהפריד בענין ששה קצוות העליונים שהם הששה מדות העליונות כו' ע"ש.</p> <p>ויש לבאר דבריו ע"פ מ"ש רז"ל (פ"ט דשבת דפ"ט ע"א) ע"פ כי בושש משה באו שש שעות ולא בא.</p>
<p>5. Zohar Shelach, 157a</p> <p>R. Chiya said: It is written, "They found a man gathering trees on the Sabbath day." What are the trees doing here, and who is the man?</p> <p>The man is Tzelafchad and he was inquiring about the trees [the Tree of Knowledge and the Tree of Life] which one is greater than the other, and he was not cautious for the glory of his Master, he exchanged one Shabbos [of the Tree of Knowledge] for another Shabbos [of the Tree of Life].</p> <p>This is what it is written that בחטאו "in his own sin he died," "in the sin of <i>vuv</i>" [בחטא ו], in the sin of six [the six faculties] did he die.</p>	<p>5. זהר שלח דף קנז, א</p> <p>אמר רבי חייא: כתיב (במדבר טו) וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת, מאן עצים הכא ומאן הוא דא?</p> <p>אלא דא צלפחד, והוה דייק על אליון אילנין הי מנייהו רב על אחרא, ולא חשש ליקרא דמאריה, ואחלף שבת לשבת.</p> <p>הדא הוא דכתיב (שם כז) 'כי בחטאו מת', בחטא ו' מת.</p>

6. Likutei Torah

Shelach, 43a

The sin of the 'Mekoshesh' was that he uprooted something from its natural place of growth, meaning he caused it to feel itself as an independent and separate existence, no longer dependant and nullified to its Divine source that is creating it etc.

On Shabbos, the Tree of Knowledge unites with the Tree of Life and existence becomes nullified in its Divine source... Therefore one who uproots something from this source is liable for desecrating Shabbos...

6. לקוטי תורה

שלח דף מג, א

וחטא המקושש היינו שעוקר דבר מגידולו, היינו שמפריד היש להיות נפרד בפ"ע, בבחי' דבר נפרד, ולא יהיה בטל במקורו המחיה ומהוה אותו כו'.

וביום השבת שאז התחברות עץ הדעת ועץ החיים שהיש בטל כו', עליות העולמות כו', לכן העוקר דבר מגידולו שהוא להיות יש בפ"ע, הפך הביטול במקורו, הוא חייב כו'.

מקורות להשיעור:

- א. לקוטי תורה, פרשת שלח
- ב. מאמרי אדמו"ר האמצעי, פרשת שלח
- ג. אור התורה, פרשת שלח
- ד. ספר המאמרים תרל"ג, חלק ב, פרשת שלח
- ה. ספר המאמרים תשי"ג, פרשת שלח

3. Questions and Exercises

1. What are the five interpretations for "*mekoshesh-eitzim*?" There are three from the Talmud, one from Zohar, and one from Rabanu Bechaya.
2. Can you explain how all five interpretations represent one underlying theme?
3. The spies sinned with one mistaken ideology; the wood-gatherer with its polar opposite. Do you think you are more guilty of the "sin of the spies" or of "the sin of the wood-gatherer"?
4. Do you have an inner spiritual core beyond your entanglement with the duties of life?
5. What do you do on Shabbos to connect to your "Tree of Life"?